

Številka: 018-136/2024-26
Datum: 7. 4. 2025

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Marka Medveda, kot predsednika senata, ter Igorja Luzarja, kot člana senata, in mag. Zlate Jerman, kot članice senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Vzpostavitev, razvoj in vzdrževanje sistema ERP*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja BUSINESS SOLUTIONS d.o.o., Velika pot 15, Solkan, ki ga po pooblastilu zastopa Godec Černeka Nemec odvetniška družba, o.p., d.o.o., Železna cesta 14, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika DARS d.d., Ulica XIV. divizije 4, Celje (v nadaljevanju: naročnik), dne 7. 4. 2025

odločila:

1. Zahtevku za revizijo se ugodi in se v celoti razveljavi postopek oddaje javnega naročila »*Vzpostavitev, razvoj in vzdrževanje sistema ERP*«, v zvezi s katerim je bilo obvestilo o naročilu dne 9. 9. 2024 objavljeno na portalu javnih naročil, pod št. objave JN006356/2024-EUe16/01, in v Uradnem listu EU, pod št. objave 539885-2024.
2. Naročnik je dolžan vlagatelju povrniti stroške postopka pravnega varstva v višini 3.876,45 EUR v roku 15 dni od prejema tega sklepa, v primeru zamude skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od prvega dne po poteku roka za prostovoljno izpolnitev do plačila. Višja stroškovna zahteva vlagatelja se zavrne.
3. Vlagatelju se na njegov račun vrne preostanek založenega zneska predujma za izdelavo strokovnega mnenja, tj. znesek v višini 412,48 EUR.

Obrazložitev:

Naročnik po odprtem postopku oddaja javno naročilo za vzpostavitev, razvoj in vzdrževanje informacijskega sistema za podporo poslovnim procesom (t. i. »Enterprise Resource Planning«; v nadaljevanju: ERP). Obvestilo o predmetnem javnem naročilu je bilo dne 9. 9. 2024 objavljeno na portalu javnih naročil, pod št. objave JN006356/2024-EUe16/01, istega dne pa je bilo objavljeno tudi v Uradnem listu Evropske unije, pod št. objave 539885-2024.

Vlagatelj je zoper določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila z vlogo z dne 15. 10. 2024 vložil zahtevek za revizijo, v katerem nasprotuje:

- zahtevi, da mora pri ERP oblačni rešitvi z aplikativno programsko opremo upravljati proizvajalec ERP rešitve;
- referenčnemu pogoju, v skladu s katerim mora biti vsaj ena od treh zahtevanih referenc implementirana v Republiki Sloveniji in hkrati v celoti vzpostavljena kot oblačna storitev (SaaS), pri čemer je MSP (Managed Service Provider) proizvajalec rešitve in ne ponudnik rešitve, oblačna storitev pa je v celoti upravljana s strani proizvajalca rešitve;
- merilu za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe, v katerega naročnik ni vključil stroška uporabniških licenc.

Vlagatelj Državni revizijski komisiji predlaga, naj postopek oddaje javnega naročila razveljavi v celoti oziroma, podredno, naj razveljavi izpodbijane določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, zahteva pa tudi povrnitev stroškov postopka pravnega varstva.

Naročnik je z dokumentom »Odločitev«, št. 313/2024-mm-000165/2024-rev. z dne 25. 10. 2024, zahtevek za revizijo zavrnil, posledično pa je zavrnil tudi vlagateljevo zahtevo za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva.

Naročnik je dne 25. 10. 2024 Državni revizijski komisiji odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in predrevizijskem postopku.

Vlagatelj se je z vlogo z dne 30. 10. 2024 opredelil do navedb naročnika iz odločitve o zavrnitvi zahtevka za revizijo.

Državna revizijska komisija je dne 10. 12. 2024 z namenom pridobitve natančnejših pojasnil o dejanskih okoliščinah, od katerih je bila odvisna odločitev v revizijskem postopku, v obravnavani zadevi izvedla ustno obravnavo, ki sta se je udeležila tako vlagatelj kot naročnik.

Po izvedbi ustne obravnave je Državna revizijska komisija s sklepom, št. 018-136/2024-7 z dne 6. 1. 2025, odredila pridobitev strokovnega mnenja, za izdelavo katerega je določila dr. B. K. iz Maribora.

Po prejemu strokovnega mnenja z dne 20. 2. 2025 je Državna revizijska komisija slednjega dne 21. 2. 2025 posredovala vlagatelju in naročniku v opredelitev. Vlagatelj in naročnik sta se do strokovnega mnenja opredelila z vlogama z dne 26. 2. 2025.

Vlagatelj je z vlogo dne 17. 3. 2025, ki jo je navedenega dne tudi posredoval Državni revizijski komisiji, priglasil stroške postopka pravnega varstva.

Državna revizijska komisija je pred meritorno obravnavo revizijskih navedb v skladu z 31. členom ZPVPJN opravila predhodni preizkus zahtevka za revizijo. Ker je že po uradni dolžnosti ugotovila, da so izpolnjeni vsi pogoji iz prvega odstavka 31. člena ZPVPJN, je zahtevek za revizijo na podlagi drugega odstavka 31. člena ZPVPJN sprejela v obravnavo, dokaz z zaslišanjem

zakonitega zastopnika vlagatelja, ki ga je vlagatelj predlagal v zvezi z dokazovanjem izpolnjevanja navedenih pogojev, pa je posledično zavrnila kot nepotrebnega.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu, preučitvi navedb vlagatelja in naročnika ter po preučitvi strokovnega mnenja in pripomb nanj je Državna revizijska komisija odločila tako, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med vlagateljem in naročnikom je spor o tem, ali je naročnik posamezne določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila oblikoval v skladu z Zakonom o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3).

I. Glede tehnične zahteve

Ker je vlagatelj v zahtevku za revizijo kot prve podal navedbe glede ene izmed zahtev iz okvira tehničnih specifikacij predmeta javnega naročila, je Državna revizijska komisija te navedbe tudi najprej obravnavala.

S tehničnimi specifikacijami naročnik opiše predmet javnega naročila oziroma opredeli zahtevane značilnosti gradnje, storitve ali blaga. Te značilnosti se lahko nanašajo tudi na točno določen postopek ali način proizvodnje ali zagotavljanja zahtevanih gradenj, blaga ali storitev ali na točno določen postopek za kakšno drugo stopnjo v njihovi življenjski dobi, tudi če takšni dejavniki fizično niso del njih, a pod pogojem, da so značilnosti povezane s predmetom javnega naročila ter sorazmerne z vrednostjo in cilji naročila (prim. prvi odstavek 68. člena ZJN-3).

Naročnik določi tehnične specifikacije ob upoštevanju 68. člena ZJN-3, ki v četrtem odstavku določa, da morajo tehnične specifikacije vsem gospodarskim subjektom zagotavljati enak dostop do postopka javnega naročanja in neupravičeno ne smejo ovirati odpiranja javnih naročil konkurenci. Če tega ne upravičuje predmet javnega naročila, v skladu s šestim odstavkom 68. člena ZJN-3 v tehničnih specifikacijah ne smejo biti navedeni določena izdelava ali izvor ali določen postopek, značilen za proizvode ali storitve določenega gospodarskega subjekta, ali blagovne znamke, patenti, tipi ali določeno poreklo ali proizvodnja, ki dajejo prednost nekaterim podjetjem ali proizvodom ali jih izločajo. Take navedbe so izjemoma dovoljene, če sicer ni mogoče dovolj natančno in razumljivo opisati predmeta naročila, vsebovati pa morajo besedi »ali enakovredni«. Naročnik je pri opisovanju predmeta javnega naročila omejen tudi s temeljnimi načeli javnega naročanja, pri čemer mora tehnične specifikacije določiti na način, ki na eni strani zagotavlja konkurenco med ponudniki, na drugi pa njihovo enakopravno obravnavo (5. in 7. člen ZJN-3).

V tej zvezi je nadalje potrebno pojasniti, da načela zagotavljanja konkurence med ponudniki ni mogoče interpretirati v smislu zahteve po vzpostavljanju konkurenčnosti na področjih oziroma v primerih, ko te iz upravičenih razlogov ni mogoče doseči. Prav tako tudi načela enakopravnosti v pravo javnih naročil ni mogoče razumeti kot absolutne kategorije. Enakopravnost namreč ne pomeni, da mora naročnik v postopku oddaje javnega naročila vsem potencialnim ponudnikom omogočiti enak položaj. Nasprotno, pravo praviloma ne sme neposredno vplivati na razmerja na trgu z ukrepi, ki bi povzročali ekonomsko ali dejansko enakost. Zaradi različnih ekonomskih, tehničnih, kadrovskih in tudi naravnih danosti je dejanski položaj ponudnikov in njihovih ponudb različen, prednosti, ki jih te zagotavljajo, pa je dovoljeno in pogosto celo gospodarno upoštevati. Zato zgolj dejstvo, da naročnik z določeno zahtevo ustvarja razlikovanje med (potencialnimi) ponudniki, še ne pomeni, da je takšna zahteva že sama po sebi diskriminatorna. V naravi same zahteve je namreč, da (potencialne) ponudnike razvršča na tiste, ki jo izpolnjujejo, ter tiste, ki je

ne izpolnjujejo in posledično ne morejo sodelovati v postopku oddaje javnega naročila. Naročniki so tako v postopkih oddaje javnih naročil upravičeni postavljati zahteve, ki imajo za posledico razlikovanje ponudnikov, vendar le iz razlogov, ki so neposredno povezani s predmetom javnega naročila in so objektivno opravičljivi. Razlikovanje ponudnikov glede na kriterije, ki niso objektivno opravičljivi in pomenijo zlasti krajevno, predmetno ali osebno diskriminacijo, s čimer je določen gospodarski subjekt (v primerjavi z drugimi) bodisi postavljen v bistveno slabši položaj bodisi je privilegiran, ne da bi za to obstajali utemeljeni razlogi, pa po drugi strani ni dopustno (v tej zvezi smiselno prim. tudi sodbi Sodišča Evropske unije v zadevah C-513/99 in C-195/21).

Ob upoštevanju predstavljenih zakonskih določb gre torej ugotoviti, da ZJN-3 naročniku ne prepoveduje določitev tehničnih zahtev, s katerimi omejuje konkurenco, temveč mu prepoveduje določitev takšnih tehničnih zahtev, s katerimi neupravičeno omejuje konkurenco. Drugače povedano to pomeni, da lahko naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določi tudi tehnične zahteve, ki jih lahko izpolni omejeno število ponudnikov ali celo samo posamezen ponudnik, vendar mora biti razlikovanje med ponudniki, ki takšne zahteve lahko izpolnijo, in ponudniki, ki jih ne morejo izpolniti, neposredno povezano s predmetom javnega naročila in objektivno opravičljivo.

V obravnavanem primeru je naročnik tehnične specifikacije za vzpostavitev, razvoj in vzdrževanje informacijskega sistema ERP (med drugim) določil v dokumentu z naslovom »*Projektna naloga*« (tj. poglavje 2 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), kjer je v prvih dveh odstavkih točke »4.2. *Sistemska okolje*« navedel tudi:

»Rešitev mora biti v celoti vzpostavljena kot oblačna storitev (SaaS). Ponudnik mora v okviru razpisa zagotoviti sistemsko infrastrukturo, sistemsko in aplikativno programsko opremo, sistemsko administracijo, varovanje osebnih podatkov in odpravo napak, ki imajo za posledico izpad dosegljivosti storitve. MSP mora biti proizvajalec rešitve in ne ponudnik rešitve - oblačna storitev mora biti v celoti upravljana s strani proizvajalca rešitve. Ne naročnik ne ponudnik ne smeta upravljati s sistemsko infrastrukturo ali sistemsko in aplikativno programsko opremo. «

Po zatrditvi vlagatelja iz zahtevka za revizijo je naročnikova zahteva po ERP rešitvi, ki mora biti vzpostavljena kot storitev v oblaku, utemeljena, nasprotno pa po mnenju vlagatelja ni objektivno utemeljenega in tehnično opravičljivega razloga za zahtevo, da mora biti navedena rešitev vzpostavljena kot »SaaS«. Pri »SaaS«, tako vlagatelj, gre namreč za model storitve »Software as a Service«, pri katerem proizvajalec ERP programske rešitve (npr. Microsoft kot proizvajalec ERP programske rešitve »Navision«) naročniku neposredno ponuja uporabo aplikativne programske opreme in upravlja z vsemi potrebnimi fizičnimi ter programskimi viri. Takšna programska oprema deluje na infrastrukturi v oblaku in na platformi, kjer je upravljalec tako aplikativne kot sistemske programske opreme in infrastrukture proizvajalec ERP rešitve sam. Konkretno povedano to pomeni, da npr. proizvajalec Microsoft svojo ERP rešitev »Navision« ponuja kot »SaaS«, pri čemer navedena aplikativna programska oprema deluje v oblaku na platformi, imenovani Azure (tj. na Microsoftovi infrastrukturi). Obenem je ista platforma Azure ponudnikom programskih storitev na voljo tudi kot platforma, na kateri lahko sami ponujajo isto aplikativno programsko opremo (»Navision« proizvajalca Microsoft), le da so v tem primeru ponudniki (in ne proizvajalec) tisti, ki s to aplikativno programsko opremo tudi upravljajo. Dalje vlagatelj (po vsebini smiselno) navaja, da z rešitvijo, ki jo v obravnavanem primeru ponuja sam (tj. z ERP rešitvijo »Navision« proizvajalca Microsoft, ki se namesti na Microsoftovem oblaku Azure, z navedeno aplikativno programsko opremo pa upravlja vlagatelj), naročniku zagotavlja ERP rešitev, ki je tako po funkcionalnostih kot po delovanju enakovredna ERP rešitvi po modelu »SaaS«, pri kateri z aplikativno programsko opremo upravlja proizvajalec ERP rešitve. Posledično po prepričanju vlagatelja ni objektivno opravičljivega razloga za stališče naročnika, da je ERP rešitev, nameščena na platformi (oblaku) Azure, kjer z aplikativno programsko opremo

upravlja ponudnik te rešitve, sama po sebi manj kvalitetna oziroma uporabna od rešitve po modelu »SaaS«, kar pa nadalje pomeni, da je izpodbijana tehnična zahteva nezakonita in jo je potrebno razveljaviti. Iz istega razloga je po mnenju vlagatelja treba razveljaviti tudi zahteve, ki opisujejo rešitev »SaaS«, tj. da mora biti »MSP« (Managed Service Provider) proizvajalec in ne ponudnik rešitve, tako da je oblačna storitev v celoti upravljana s strani proizvajalca rešitve.

Naročnik v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo vlagateljevim navedbam nasprotuje. V tej zvezi uvodoma navaja, da skuša vlagatelj v zahtevku za revizijo na več mestih prikazati ustreznost Microsoftove ERP rešitve »Navision«, ki naj bi jo vlagatelj ponujal (četudi je bila ta leta 2005 preimenovana v »Microsoft Dynamics NAV«, leta 2018 pa nadomeščena s povsem novo rešitvijo »Microsoft Dynamics 365 Business Central«). Vendar predmet vlagateljevega zahtevka za revizijo, vloženega zoper dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, (še) ne more biti ustreznost rešitve, ki naj bi jo vlagatelj ponujal, saj je mogoče v tej fazi postopka zahtevkov za revizijo vložiti (zgolj) zoper določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. V navedeni dokumentaciji pa naročnik nikjer ni določil zahteve po točno določeni ERP rešitvi ali točno določenem proizvajalcu ERP rešitve, še manj pa je naročnik zahteval rešitev »Navision« proizvajalca Microsoft, kot skuša to prikazati vlagatelj. Nasprotno, naročnik naroča standardizirano ERP rešitev kateregakoli izmed več obstoječih proizvajalcev navedenih rešitev po konceptu »SaaS«, pri čemer mora biti »MSP« (principal) proizvajalec rešitve in ne ponudnik rešitve. Naročnik se nadalje strinja z vlagateljem, da »SaaS« pomeni model storitve »Software as a Service«. Navaja, da gre za poslovni model, pri katerem uporabniki programsko opremo uporabljajo prek spleta, običajno na podlagi naročnine, brez potrebe po namestitvi ali vzdrževanju programske opreme na lastnih napravah, »SaaS« ponudnik pa je tisti, ki skrbi tako za vzdrževanje, posodobitve in varnost kot tudi za delovanje programske opreme. Po drugi strani pa se naročnik ne strinja z vlagateljem, da izpodbijana zahteva ni utemeljena na objektivno opravičljivih razlogih – v tej zvezi navaja naslednje razloge, s katerimi utemeljuje sporno zahtevo: 1. varnost rešitve in shranjenih podatkov, robustna strategija varnostnega kopiranja in hrambe varnostnih kopij v različnih regijah EU za obnovo podatkov v primeru naravnih nesreč; 2. zagotovljeni redundantni sistemi; 3. dostopna latenca; 4. dolgoročno delovanje storitve; 5. standardiziranost rešitve, zagotovljene posodobitve, popravki in nadgradnje, ki so nameščene takoj po objavi, ter celovita (end-to-end) podpora, ki zajema delovanje aplikacij; 6. varnost rešitve in skladnost s pomembnimi mednarodnimi in lokalnimi standardi; 7. skalabilnost; 8. razpoložljivost rešitve; 9. visoka zmogljivost rešitve; 10. večja fleksibilnost rešitve pri uporabi storitev; ter 11. manjša odvisnost od dobaviteljev opreme (t. i. situacija »vendor lock-in«).

Vlagatelj v vlogi z dne 30. 10. 2024 vztraja pri že podanih navedbah in dokaznih predlogih ter se opredeljuje do vsakega izmed razlogov, s katerimi naročnik v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo utemeljuje določitev sporne zahteve.

Državna revizijska komisija uvodoma pojasnjuje, da je v obravnavani zadevi zahtevkov za revizijo vložen zoper vsebino določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Ker torej presoja utemeljenosti revizijskih navedb v tej fazi postopka ne more biti vezana na konkretno določeni ERP sistem določenega proizvajalca, se Državna revizijska komisija v nadaljevanju ni opredeljevala do navedb strank o tem, kakšen je pravilen naziv aktualnega ERP sistema proizvajalca Microsoft, saj omenjene navedbe za odločitev Državne revizijske komisije niso bistvene.

Dalje je treba v obravnavani zadevi pojasniti, da je Državna revizijska komisija – ob upoštevanju predstavljene trditvene podlage strank – ugotovila določene nejasnosti glede vprašanja, kako stranki razume ta zgoraj citirane določbe iz točke »4.2. Sistemsko okolje« poglavja 2 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, posledično pa je ugotovila tudi določene nejasnosti glede vprašanja, kaj je v tem revizijskem postopku pravzaprav predmet spora.

Tako je iz trditvene podlage naročnika izhajalo, da je »SaaS« pojem, ki opredeljuje enega od modelov oblačnih storitev. V tej zvezi je vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjeval, da nasprotuje zahtevi po vzpostavitvi ERP po modelu »SaaS«, obenem pa je izrecno navajal tudi, da ne nasprotuje zahtevi po vzpostavitvi ERP kot storitve v oblaku.

Dalje je vlagateljeva trditvena podlaga v pretežni meri omogočala zaključek, da vlagatelj zahtevo po ERP rešitvi, vzpostavljeni kot »SaaS«, razume (izključno) kot oblačno ERP rešitev, pri kateri proizvajalec ERP rešitve naročniku neposredno ponuja uporabo aplikativne programske opreme in hkrati upravlja z vsemi potrebnimi viri, mestoma pa je vlagateljeva trditvena podlaga – poleg navedenega – omogočala tudi zaključek, da vlagatelj navedeno zahtevo razume kot oblačno ERP rešitev, pri kateri si proizvajalec ter ponudnik ERP rešitve upravljanje potrebnih virov lahko razdelita. Po drugi strani je – v nasprotju s trditvami vlagatelja – v tej zvezi iz navedb naročnika izhajalo, da bistvo zahteve po »SaaS« v povezavi z ERP rešitvijo ni v subjektu, ki naročniku ponuja uporabo ERP rešitve ter upravlja s potrebnimi fizičnimi in programskimi viri, pač pa (zgolj) v okoliščini, da mora biti ERP rešitev vzpostavljena kot oblačna storitev, ki je naročniku na voljo prek spleta, brez potrebe po namestitvi ali vzdrževanju programske opreme na lastnih napravah.

Nadalje je bilo iz konkretizacije vlagateljevih navedb jasno razvidno, da vlagatelj nasprotuje (zgolj) zahtevi, da mora z aplikativno programsko opremo upravljati proizvajalec ERP rešitve, ne pa tudi zahtevi, da mora s sistemsko infrastrukturo in sistemsko programsko opremo upravljati proizvajalec navedene rešitve.

In četudi je iz trditvene podlage vlagatelja jasno izhajalo, da vlagatelj nasprotuje (zgolj) zahtevi, da mora z aplikativno programsko opremo upravljati proizvajalec ERP rešitve, je bilo hkrati na podlagi vsebine navedb naročnika mogoče sklepati, da naročnik v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo ne navaja le razlogov, s katerimi upravičuje zahtevo, da mora z aplikativno programsko opremo upravljati proizvajalec ERP rešitve, pač pa tudi razloge, s katerimi upravičuje zahtevo, da mora s sistemsko infrastrukturo in sistemsko programsko opremo upravljati proizvajalec navedene rešitve.

Ker so torej iz trditvene podlage strank izhajale nejasnosti, od razjasnitve katerih je bila odvisna tudi odločitev v revizijskem postopku, je Državna revizijska komisija v obravnavani zadevi na podlagi prvega odstavka 35. člena ZPVPJN dne 10. 12. 2024 na lastno pobudo izvedla ustno obravnavo, ki sta se je udeležili obe stranki postopka. Namen ustne obravnave je bil razjasniti vprašanja: 1. kako stranki revizijskega postopka razumeta zahtevo, določeno v prvem in drugem odstavku točke »4.2. Sistemsko okolje« poglavja 2 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ter 2. kaj konkretno je – glede na podano razlago navedene zahteve – v zvezi s to zahtevo med vlagateljem in naročnikom sporno.

V okviru ustne obravnave je naročnik – na vprašanje predsednika senata, kaj pomeni, da mora biti rešitev vzpostavljena kot »SaaS« – navedel, da to pomeni, da se rešitev uporablja kot storitev, pri čemer je glede upravljanja možnih več variant. Ena je, je pojasnil naročnik, da z vsem upravlja proizvajalec, druga pa, da si upravljanje s ponudnikom razdelita, tudi na način, da proizvajalec upravlja s sistemsko infrastrukturo in sistemsko programsko opremo, ponudnik pa z aplikativno programsko opremo. Obstaja tudi možnost, je še navedel naročnik, da z vsem upravlja ponudnik.

Na isto vprašanje predsednika senata vlagatelju je ta pojasnil, da sam razume navedeno zahtevo enako kot naročnik.

Na vprašanje predsednika senata, kateri naročnikovi zahtevi glede upravljanja nasprotuje, je vlagatelj pojasnil, da nasprotuje zahtevi, da lahko izključno proizvajalec upravlja z aplikativno in

sistemske programske opremo, ne pa tudi zahtevi, da lahko izključno proizvajalec upravlja s sistemsko infrastrukturo.

Na vprašanje predsednika senata, kateri od razlogov iz odločitve o zahtevku za revizijo se nanašajo izključno na utemeljitev zahteve po upravljanju proizvajalca z aplikativno programske opremo, je naročnik navedel, da so to: 1. odvisnost od več dobaviteljev; 2. standardiziranost rešitve; in 3. posodobitve.

Ob upoštevanju navedb strank, podanih v vlogah in dodatno pojasnjenih na ustni obravnavi, Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da razlaga določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila iz prvega ter drugega odstavka točke »4.2. *Sistemske okolje*«, vsebovane v poglavju 2 navedene dokumentacije, ne glede na mestoma nenatančen zapis v vlogah, med strankama ni sporna.

Tako že iz navedb naročnika, podanih v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo, jasno izhaja, da naročnik zahtevo po ERP rešitvi, vzpostavljeni kot »SaaS«, razume kot zahtevo po ERP rešitvi, ki mora biti vzpostavljena kot storitev v oblaku in naročniku dostopna prek spleta, brez potrebe po namestitvi ali vzdrževanju programske opreme na napravah naročnika. Podane navedbe glede razumevanja zahteve po ERP rešitvi, vzpostavljeni kot »SaaS«, je naročnik potrdil tudi na ustni obravnavi, z njimi pa se je – prav tako na ustni obravnavi – izrecno strinjal tudi vlagatelj, kar pomeni, da so bile nejasnosti glede razumevanja navedene zahteve (zlasti iz vlagateljevih vlog) na ustni obravnavi v celoti razjasnjene.

Z navedeno razlago zahteve po ERP rešitvi, vzpostavljeni kot »SaaS«, se sicer strinja tudi Državna revizijska komisija, podana razlaga pa je nenazadnje skladna tudi s pojasnilom strokovnjaka iz strokovnega mnenja z dne 20. 2. 2025, ki ga je Državna revizijska komisija, kot bo pojasnjeno v nadaljevanju, v obravnavani zadevi pridobila v zvezi z ugotavljanjem določenih dejstev. Strokovnjak je namreč v delu strokovnega mnenja, ki ga Državna revizijska komisija ocenjuje kot jasno ter prepričljivo, ne nasprotujeta pa mu niti stranki postopka, pojasnil, da »SaaS« (angl. »Software as a Service«) po znanstveni definiciji pomeni model oblačnih storitev, v katerem uporabniki dostopajo do programske opreme prek interneta, brez potrebe po lokalni namestitvi ali vzdrževanju. Ponudniki »SaaS« gostijo aplikacije na oddaljenih strežnikih in jih dostavijo uporabnikom na daljavo. Ta model, je pojasnil strokovnjak, omogoča enostavno uporabo, sprotne posodobitve in zmanjšane stroške IT infrastrukture. Ob navedenem je strokovnjak izpostavil še, da je temelj oblačnih storitev »večstanovalskost«, kar pomeni, da večje število uporabnikov (naročnikov – podjetij) uporablja isto namestitev programske opreme na istih strežnikih oziroma infrastrukturi.

Kot je nadalje na ustni obravnavi pojasnil naročnik (navedeno sicer izhaja tudi iz naročnikovih navedb iz odločitve o zavrnitvi zahtevka za revizijo), vlagatelj pa se je z navedenim strinjal, obstaja v primeru, ko je ERP rešitev vzpostavljena kot »SaaS«, več možnosti glede upravljanja s potrebno opremo – ena možnost je, da tako s sistemsko infrastrukturo kot s sistemsko ter aplikativno programske opremo upravljata bodisi proizvajalec ERP rešitve bodisi ponudnik ERP rešitve, druga pa, da si upravljanje med seboj razdelita, tudi na način, da proizvajalec upravlja s sistemsko infrastrukturo in sistemsko programske opremo, ponudnik pa z aplikativno programske opremo.

Med strankama ni sporno, s tem pa se strinja tudi Državna revizijska komisija, da naročnik glede upravljanja z opremo v konkretnem primeru zahteva, da mora tako s sistemsko infrastrukturo kakor tudi s sistemsko in aplikativno programske opremo upravljati proizvajalec ERP rešitve (glede vsebine navedene zahteve nejasnosti v trditveni podlagi strank niti pred niti po izvedeni ustni obravnavi ni bilo).

V tej zvezi je vlagatelj na ustni obravnavi navedel, da nasprotuje tako zahtevi, da mora proizvajalec ERP rešitve upravljati z aplikativno programsko opremo, kot tudi zahtevi, da mora proizvajalec ERP rešitve upravljati s sistemsko programsko opremo, saj lahko enako kvalitetno z navedenim upravlja tudi ponudnik ERP rešitve. Medtem ko pregled zahtevka za revizijo (in vlagateljeve vloge z dne 30. 10. 2024) na eni strani pokaže, da je vlagatelj v okviru trditvene podlage na več mestih jasno in nedvoumno nasprotoval zahtevi, da mora proizvajalec ERP rešitve upravljati z aplikativno programsko opremo, je mogoče na podlagi preučitve zahtevka za revizijo (in vloge z dne 30. 10. 2024) brez dvoma ugotoviti tudi, da vlagatelj hkrati na nobenem mestu v okviru podane trditvene podlage ni nasprotoval zahtevi, da mora proizvajalec ERP rešitve upravljati s sistemsko programsko opremo. Ker to pomeni, da je vlagatelj navedbe o nasprotovanju omenjeni zahtevi prvič podal šele na ustni obravnavi, pri tem pa ni niti zatrjeval, kaj šele dokazal, da zahteve po upravljanju proizvajalca ERP rešitve s sistemsko programsko opremo iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila objektivno ni bilo mogoče razbrati pred obravnavo, je Državna revizijska komisija vlagateljeve navedbe o nasprotovanju omenjeni zahtevi štela za prepozne in jih posledično ni vsebinsko obravnavala (v tej zvezi smiselno prim. zadnjo poved drugega odstavka 35. člena ZPVPJN o prekluziji navajanja novih dejstev in dokazov, na katero sta bili stranki postopka opozorjeni tudi z vabilom na ustno obravnavo).

Ob upoštevanju navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v tem postopku pravnega varstva ne nasprotuje zahtevi po upravljanju proizvajalca ERP rešitve s sistemsko programsko opremo, niti ne nasprotuje zahtevi po vzpostavitvi ERP rešitve po modelu »SaaS«, temveč nasprotuje (zgolj) zahtevi, da lahko pri zahtevani ERP rešitvi, vzpostavljeni kot »SaaS«, z aplikativno programsko opremo upravlja (le) proizvajalec (ne pa tudi ponudnik) ERP rešitve.

Kot je na ustni obravnavi pojasnil naročnik, vlagatelj pa temu ni nasprotoval, se na zahtevo po upravljanju proizvajalca ERP rešitve z aplikativno programsko opremo nanašajo naslednji razlogi naročnika, navedeni v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo: 1. odvisnost od več dobaviteljev; 2. standardiziranost rešitve; in 3. posodobitve. Glede na dejstvo, da so posledično za sprejem odločitve Državne revizijske komisije o (ne)obstoju objektivno opravičljivih razlogov za določitev izpodbijane zahteve, s tem pa za sprejem odločitve o (ne)zakonitosti izpodbijane zahteve, relevantni zgolj navedeni trije razlogi, je Državna revizijska komisija v nadaljevanju obravnavala (le) navedbe strank, ki se nanašajo na te razloge, navedbe (in dokazne predloge) glede preostalih razlogov, ki jih je naročnik navajal v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo, pa je zavrnila kot pravno nepomembne.

Ker je bilo za razrešitev med strankama nastalega spora, s tem pa za ugotovitev dejstev, relevantnih za presojo, ali ima naročnik za zahtevo po upravljanju (izključno) proizvajalca ERP rešitve z aplikativno programsko opremo objektivno opravičljive razloge, potrebno specifično strokovno znanje, s katerim sama ne razpolaga, je Državna revizijska komisija na podlagi 34. člena ter prvega odstavka 36. člena ZPVPJN v obravnavani zadevi odredila pridobitev strokovnega mnenja. Za izdelavo strokovnega mnenja je Državna revizijska komisija določila strokovnjaka s področja računalništva in informatike, specializiranega zlasti za informatiko ter programsko opremo, sicer tudi sodnega izvedenca na tem področju, dr. B. K. iz Maribora (v nadaljevanju: strokovnjak).

Državna revizijska komisija je strokovnjaku v dopisu z dne 17. 1. 2025 zastavila vprašanja v zvezi z ugotavljanjem dejstev glede razlogov, za katere je predhodno ugotovila, da se nanašajo na sporno zahtevo po upravljanju proizvajalca ERP oblačne rešitve z aplikativno programsko opremo (to so odvisnost od več dobaviteljev, standardiziranost rešitve in posodobitve).

V zvezi z razlogom posodobitev, ki so v primeru, ko pri ERP oblačnih rešitvah z aplikativno programsko opremo upravlja proizvajalec ERP rešitve, v nasprotju s primeri, ko pri ERP oblačnih

rešitvah z aplikativno programsko opremo upravlja ponudnik ERP rešitve, po zatrjevanju naročnika implementirane – posledično pa uporabnikom na voljo – takoj po izdaji, je vlagatelj (med drugim) zatrjeval tudi, da naročnik za objektivno potrebo po takojšnji namestitvi posodobitev v odločitvi o zahtevku za revizijo ni navedel konkretnih razlogov. Z izpostavljenimi navedbami je vlagatelj – drugače povedano – pravzaprav zatrjeval, da naročnik razloga »takojšnjih posodobitev« ni konkretiziral, s tem pa se Državna revizijska komisija ne strinja.

Naročnik je namreč v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo uvodoma pojasnil, da proizvajalci sodobnih ERP rešitev večinoma zagotavljajo več posodobitev letno, pri čemer te posodobitve običajno vključujejo glavne posodobitve, ki pogosto prinašajo nove funkcionalnosti, izboljšave obstoječih funkcij ter spremembe v uporabniškem vmesniku, in mesečne posodobitve, ki vključujejo popravke, izboljšave in varnostne posodobitve, te posodobitve pa so namenjene zagotavljanju stabilnosti ter varnosti sistema. Dalje je naročnik navedel, da je za namestitev posodobitev takoj po izdaji več razlogov, med drugim: hitrejši dostop do najnovejših funkcij ter inovacij (ki omogoča takojšnjo uporabo novih funkcij oziroma zmožnosti, kar lahko izboljša produktivnost, učinkovitost in omogoči hitrejšo odzivanje na poslovne potrebe); takojšnja varnostna nadgradnja (takojšnje varnostne posodobitve po prepričanju naročnika zagotavljajo takojšnjo zaščito pred varnostnimi grožnjami in zmanjšajo tveganje za napade ter vdore v podatke); visoka raven podpore in optimizacije (v primeru takojšnje implementacije posodobitev so po mnenju naročnika te nemudoma povezane z najnovejšo podporo ter optimizacijami za sisteme, naročniku pa je s tem zagotovljena uporaba najnovejše različice sistema, ki je uradno podprta s strani proizvajalca, posledično pa mu je hkrati omogočena tudi najboljša možna podpora in dokumentacija); manjša verjetnost za težave s kompatibilnostjo (dobavitelj, ki zamuja z nameščanjem posodobitev, lahko po zatrjevanju naročnika povzroči težave s kompatibilnostjo med ERP sistemom in drugimi storitvami, kar lahko ovira delovanje poslovnih procesov).

(Že) s temi navedbami je naročnik po presoji Državne revizijske komisije razlog »takojšnjih posodobitev« konkretiziral v zadostni meri. Ker so se – glede na navedeno – za neutemeljene izkazale vlagateljeve trditve, da naročnik razloga »takojšnjih posodobitev« ni konkretiziral, je Državna revizijska komisija v nadaljevanju presojala, ali navedeni razlog v konkretnem primeru upravičuje določitev zahteve, da je lahko le proizvajalec (ne pa tudi ponudnik ERP rešitve) tisti, ki mora pri ERP oblačni rešitvi upravljati z aplikativno programsko opremo.

V tej zvezi med strankama ni sporno, da so posodobitve v primeru, ko pri ERP oblačni rešitvi z aplikativno programsko opremo upravlja proizvajalec ERP rešitve, implementirane – posledično pa naročniku na voljo – takoj po izdaji. Je pa med strankama sporno, ali enako velja tudi za primer, ko pri ERP rešitvi z aplikativno programsko opremo upravlja ponudnik, ki ni proizvajalec ERP rešitve.

Državna revizijska komisija je v tej zvezi strokovnjaku naložila, naj v strokovnem mnenju odgovori na vprašanje, ali lahko gre v primeru, ko pri ERP oblačni rešitvi z aplikativno programsko opremo upravlja ponudnik, ki ni proizvajalec ERP rešitve, v primerjavi s primerom, ko z aplikativno programsko opremo upravlja proizvajalec ERP rešitve, za primerljiv potek časa, ki preteče od izdaje posodobitev do začetka njihove implementacije.

Strokovnjak je v delu strokovnega mnenja, ki ga Državna revizijska komisija ocenjuje kot jasno in prepričljivo, pojasnil, da se čas od izdaje nove različice programske opreme do razpoložljivosti pri nameščanju med oblakom proizvajalca in pri drugih kupcih pri vodilnih ponudnikih ERP rešitev razlikuje (npr. Microsoft, SAP). Proizvajalci z namenom vsiljevanja t. i. »cloud first« strategije poskušajo tudi s tem pristopom prisiliti končne uporabnike, da se odločijo za uporabo rešitve v oblaku proizvajalca namesto pri alternativnih ponudnikih ali za nameščanje na svojo lastno infrastrukturo, saj s tem utrjujejo svoj monopol.

Kako bi »zamujala« razpoložljivost posodobitev v konkretnem primeru, ni mogoče določiti, je nadalje navedel strokovnjak, ker ni znano, kateri ponudnik rešitve bi bil izbran. Za primerjavo pa so na primer pri proizvajalcih Microsoft in SAP, je še pojasnil strokovnjak, posodobitve za nameščanje »pri tretjih ponudnikih« in za lastne namestitve objavljene le nekajkrat letno, kar pomeni, da prihaja do zamud pri dostavi novih funkcionalnosti izven oblaka proizvajalca, ki so lahko vse od nekaj mesecev do enega leta.

Po presoji Državne revizijske komisije – glede na pojasnila strokovnjaka (ki jim v navedenem delu stranki ne nasprotujeta) – ne more biti dvoma o tem, da v primeru ERP oblačne rešitve, pri kateri z aplikativno programsko opremo upravlja ponudnik (in ne proizvajalec) ERP rešitve, posodobitve niso nujno implementirane takoj po izdaji (takšna ERP rešitev namreč ni nujno nameščena v oblaku proizvajalca). Kot je nadalje pojasnil strokovnjak, skušajo proizvajalci ERP rešitev z namenom vsiljevanja t. i. »cloud first« strategije tudi na takšen način končne uporabnike »prisiliti«, da se odločijo za uporabo rešitve v oblaku proizvajalca.

Neutemeljeno je zato stališče vlagatelja (posledično pa so neutemeljene tudi vse vlagateljeve v tej zvezi podane navedbe), da je ERP oblačna rešitev, pri kateri z aplikativno programsko opremo upravlja proizvajalec ERP rešitve, z vidika posodobitev primerljiva z ERP oblačno rešitvijo, pri kateri z aplikativno programsko opremo upravlja ponudnik, ki ni proizvajalec ERP rešitve. Ne le, da pri slednji posodobitve naročniku niso nujno na voljo takoj po izdaji, ampak so – še več – pri nekaterih proizvajalcih (npr. SAP in Microsoft, na katerega se v vlogah na več mestih sklicujeta tako vlagatelj kot naročnik) posodobitve za nameščanje pri »tretjih ponudnikih« in za lastne namestitve objavljene le nekajkrat letno, kar pomeni, da prihaja do zamud pri dostavi novih funkcionalnosti izven oblaka proizvajalca, ki so lahko vse od nekaj mesecev pa do enega leta.

Ob navedenem ne gre spregledati pojasnila strokovnjaka (ki mu ne nasprotuje nobena od strank), da je nenehno posodabljanje programske opreme ena ključnih nalog upravljanja »SaaS« aplikacij. Ker so aplikacije nameščene v oblak, ponudniki redno izvajajo avtomatizirane posodobitve brez prekinitev za končne uporabnike. Te posodobitve, je še pojasnil strokovnjak, vključujejo izboljšave funkcionalnosti, popravke napak in varnostne izboljšave.

Ob ugotovitvi, da je ena ključnih nalog upravljanja »SaaS« aplikacij nenehno posodabljanje programske opreme, posodobitve pa so za implementacijo takoj po izdaji na voljo proizvajalcu ERP rešitve, ne pa nujno tudi ponudnikom te iste ERP rešitve, se zahteva, da mora pri ERP oblačni rešitvi z aplikativno programsko opremo upravljati proizvajalec ERP rešitve, po presoji Državne revizijske komisije izkaže za objektivno utemeljeno.

Takšnega zaključka ne more spremeniti vlagateljevo sklicevanje na varnostne posodobitve, za katere je strokovnjak sicer res pojasnil, da ima proizvajalec praviloma pogodbeno obveznost odpravljati varnostne napake v programski opremi, zato ni utemeljeno pričakovati, da bi morebitni nujni varnostni popravki programske opreme zamujali v smislu razpoložljivosti za namestitve pri tretjih uporabnikih ali za lokalne namestitve.

Iz strokovnega mnenja – poleg pojasnjenega – namreč nedvoumno izhaja tudi, da je hitrost nameščanja pomembnih varnostnih popravkov (ki so praviloma implementirani takoj po izdaji) treba ločiti od hitrosti nameščanja funkcionalnih posodobitev, nadgrajen in posodobitev zaradi zagotavljanja skladnosti s predpisi (ki v primeru, ko z aplikativno programsko opremo upravlja ponudnik ERP rešitve, niso nujno implementirane takoj po izdaji). Ob navedenem zato ne gre prezreti, da naročnik v okviru razloga »takojšnjih posodobitev«, s katerim je utemeljeval določitev izpodbijane zahteve, ni razlikoval med varnostnimi in funkcionalnimi posodobitvami, temveč je izpodbijano zahtevo upravičeval z nujnostjo takojšnje namestitve vseh posodobitev. Ker je bilo –

na podlagi strokovnega mnenja – ugotovljeno, da v primeru, ko z aplikativno programsko opremo upravlja ponudnik ERP rešitve, vse posodobitve (tj. funkcionalne posodobitve) niso nujno implementirane takoj po izdaji, vlagatelj ne more uspeti z navedbo, da pa so v navedenem primeru (vsaj) varnostne posodobitve implementirane takoj po izdaji.

Glede na vse navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v konkretnem primeru uspel izkazati, da ima za zahtevo, v skladu s katero mora pri ERP oblaci rešitvi z aplikativno programsko opremo upravljati proizvajalec ERP rešitve, objektivno opravičljive razloge, saj so (le) v takšnem primeru vse posodobitve implementirane – posledično pa naročniku na voljo – takoj po izdaji.

Ker je Državna revizijska komisija ugotovila, da je naročnik že z razlogom »takojšnjih posodobitev« uspel izkazati objektivno opravičljivost izpodbijane zahteve, v nadaljevanju ni obravnavala navedb strank, ki se nanašajo na preostala razloga, s katerima je naročnik upravičeval izpodbijano zahtevo (tj. odvisnost od več dobaviteljev in standardiziranost rešitve), v tej zvezi podane dokazne predloge pa je zavrnila kot nepotrebne.

Vlagatelj je v vlogi z dne 30. 10. 2024 sicer zatrjeval tudi, da je ERP rešitev, pri kateri z aplikativno programsko opremo upravlja ponudnik, z vidika implementacije posodobitev za naročnika (še) boljša, saj se lahko v takšnem primeru implementacija posodobitev z naročnikom časovno uskladi. Vendar predmet presoje v konkretnem primeru ne more biti vprašanje, kaj bi lahko bilo za naročnika »še boljše« od zahtevanega (za presojo navedb, s katerimi se vlagatelj zavzema za interese naročnika, vlagatelju niti ni mogoče priznati aktivne legitimacije – prim. v tej zvezi prvi odstavek 14. člena ZPVPJN). Predmet presoje v konkretnem primeru je namreč lahko le zakonitost zahteve v vsebini, kot jo je določil naročnik, v tem okviru pa vprašanje, ali ima naročnik za določitev izpodbijane zahteve objektivno opravičljive razloge, takšne razloge pa je naročnik v obravnavani zadevi uspel izkazati.

Glede na vse navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagateljevim navedbam o kršitvah naročnika pri oblikovanju izpodbijane zahteve ni mogoče pritrditi.

II. Glede pogoja za sodelovanje

V nadaljevanju je Državna revizijska komisija obravnavala med strankama nastali spor o tem, ali je naročnik enega od pogojev za sodelovanje, ki se nanašajo na tehnično in strokovno sposobnost, določil v skladu z ZJN-3.

Kot pravilno navaja že vlagatelj sam, ima naročnik v skladu s prvim odstavkom 76. člena ZJN-3 možnost, da v postopku javnega naročanja z namenom ugotavljanja sposobnosti gospodarskih subjektov za izvedbo javnega naročila določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na: a) ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti, b) ekonomski in finančni položaj ter c) tehnično in strokovno sposobnost. V skladu z drugim odstavkom 76. člena ZJN-3 lahko naročnik gospodarskim subjektom kot zahtevo za sodelovanje naloži le pogoje iz navedenega člena ZJN-3, pri čemer lahko v postopek javnega naročanja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima kandidat ali ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila, ki se oddaja.

Glede tehnične in strokovne sposobnosti, v zvezi s katero vlagatelj v konkretnem primeru naročniku očita kršitve, lahko naročnik skladno z desetim odstavkom 76. člena ZJN-3 določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter

izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Naročnik lahko zahteva zlasti, da imajo gospodarski subjekti zadostne izkušnje, ki jih izkažejo z ustreznimi referencami iz prejšnjih naročil.

Možna dokazila za dokazovanje tehnične sposobnosti so navedena v osmem odstavku 77. člena ZJN-3. V skladu s točko b) osmega odstavka 77. člena ZJN-3 lahko naročnik zahteva, da gospodarski subjekt tehnično sposobnost za izvedbo javnega naročila dokaže s seznamom najpomembnejših dobav blaga ali opravljenih storitev v zadnjih treh letih, skupaj z zneski, datumi in navedbo javnih ali zasebnih naročnikov. Zaradi zagotovitve ustrezne ravni konkurence lahko naročnik po potrebi navede, da bo upošteval dokazila o ustreznih dobavah blaga ali opravljenih storitvah izpred več kot treh let.

Iz navedenih zakonskih določb izhaja, da ZJN-3 opredeljuje zgolj osnovna izhodišča za določanje pogojev za priznanje tehnične in strokovne sposobnosti ter možna dokazila za dokazovanje slednje, ne določa pa samih vsebinskih zahtev. Navedene pogoje in dokazila mora tako v vsakem konkretnem postopku oddaje javnega naročila določiti naročnik sam, pri čemer morajo biti vse zahteve povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila. Nadalje morajo biti vse zahteve, ki jih naročnik določi v postopku oddaje javnega naročila, vključno z zahtevami glede pogojev za priznanje tehnične in strokovne sposobnosti, skladne s temeljnimi načeli javnega naročanja, zlasti z: a) načelom zagotavljanja konkurence med ponudniki (5. člen ZJN-3), v skladu s katerim naročnik ne sme neupravičeno omejevati konkurence med ponudniki; b) načelom enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3), v skladu s katerim mora naročnik zagotoviti, da med ponudniki na vseh stopnjah postopka javnega naročanja in glede vseh elementov ni razlikovanja; in c) načelom sorazmernosti (8. člen ZJN-3), v skladu s katerim se mora javno naročanje izvajati sorazmerno predmetu javnega naročanja, predvsem glede izbire, določitve ter uporabe pogojev, zahtev in meril, ki morajo biti smiselno povezani s predmetom javnega naročila. Iz navedenega pa sledi, da mora imeti naročnik (tudi) za zahteve v zvezi s pogoji za priznanje tehnične in strokovne sposobnosti, z določanjem katerih že po naravi stvari ustvarja razlikovanje med ponudniki, ki te pogoje izpolnjujejo, in ponudniki, ki jih ne izpolnjujejo, objektivno opravičljive razloge.

V obravnavanem primeru je naročnik pogoje za sodelovanje, ki se nanašajo na tehnično in strokovno sposobnost, določil v dokumentu z naslovom *»Navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe«* (tj. poglavje 1 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), kjer je pod točko *»5.2 Pogoji za sodelovanje«* med drugim navedel tudi:

»Ponudnik dokaže svojo usposobljenost s tremi (3) referenčnimi deli (projekti) v velikih družbah po 55. členu ZGD-1¹, na katerih je implementiran isti produkt kot v ponudbi in za katere velja: (-) ponudnik je v zadnjih treh letih od objave predmetnega javnega naročila referenčno rešitev uspešno dokončno implementiral in jo do roka za oddajo ponudb uspešno vzdrževal in odpravljal napake v skladu s pogoji referenčnega naročnika. Prilagoditve sistema referenčnih rešitev ne smejo posegati v standardno programsko kodo rešitve, ampak morajo biti izdelane v obliki razširitev, kar omogoča enostavno in hitro implementacijo posodobitev sistema; (-) referenčno rešitev uporablja vsaj 200 uporabnikov; (-) vrednost del na referenčnem projektu oziroma rešitvi je večja od 300.000 EUR brez DDV; (-) vsaj ena referenca mora biti implementirana v Republiki Sloveniji in hkrati v celoti vzpostavljena kot oblačna storitev (SaaS) , pri čemer je MSP (managed service provider) proizvajalec rešitve in ne ponudnik rešitve. Oblačna storitev mora biti v celoti upravljana s strani proizvajalca rešitve. Izvajalec je zagotavljal vsaj 99,9 odstotno razpoložljivost rešitve, kar je razvidno iz pogodbe o ravni storitve (SLA) za neprekinjeno delovanje; (-) referenčna rešitev ali njeni deli uporabljajo enkripcijo TLS 1.2 ali višjo. Način dokazovanja: Ponudnik predloži

¹ Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 42/06; v nadaljevanju: ZGD-1).

izpolnjen in podpisan obrazec 5.2 (d) – Seznam referenc v Poglavlju 6 – Sposobnost. Ponudnik mora seznamu priložiti potrdila naročnikov del, za referenčna dela, ki jih navaja v seznamu. Reference morajo biti potrjene s strani odgovorne osebe podjetja, kjer je referenčni projekt implementiran. Potrdilo naročnika naj bo pripravljeno na obrazcu, ki je podan v Poglavlju 6 - Sposobnost kot PRILOGA št. 1. V kolikor potrdilo ne bo izdano na navedenem obrazcu, mora vsebina priloženega potrdila vsebovati vse podatke, kot so opredeljeni v PRILOGI št. 1. Ponudnik pogoje iz te točke lahko izpolnjuje skupaj s podizvajalcem. Če se ponudnik sklicuje na reference podizvajalca: (-) mora dokazila v zvezi z izpolnjevanjem pogoja iz te točke priložiti podizvajalec; (-) mora ponudnik v ponudbi predložiti naročniku tudi dogovor oz. pogodbo, s katero se podizvajalec zavezuje, da bo izvajal dela za katera izkazuje referenco. Ponudnik takšnega podizvajalca tekom izvajanja pogodbe za dela, ki so predmet tega javnega naročila, ne sme zamenjati brez izrecnega soglasja naročnika in ob izpolnjevanju pogojev iz razpisne dokumentacije. Naročnik si pridržuje pravico, da za posamezno referenčno delo zahteva še dodatna dokazila.»

Vlagatelj v zvezi z navedenim pogojem za sodelovanje zatrjuje, da je že zaradi nezakonnosti tehnične zahteve po vzpostavitvi ERP rešitve kot »SaaS« posledično treba ugotoviti tudi nezakonnost pogoja po predložitvi vsaj ene reference za vzpostavitev ERP rešitve kot »SaaS«. V kolikor bi bilo v tej zvezi ugotovljeno, da navedena tehnična zahteva ni nezakonita, dalje navaja vlagatelj, pa ni objektivno opravičljivega razloga, da bi bil za izvedbo konkretnega javnega naročila usposobljen samo ponudnik, ki je od treh zahtevanih referenčnih oblačnih rešitev eno oblačno rešitev vzpostavil kot »SaaS«, oziroma ni opravičljivega razloga, da za izvedbo konkretnega javnega naročila ne bi bil enako usposobljen ponudnik, ki ima tri reference za programske rešitve (npr. za ERP »Navision«), vzpostavljene na oblaku Azure, pri katerih je bil upravitelj aplikativne programske opreme ponudnik in ne proizvajalec ERP rešitve. Še več, ponudnik, ki je pridobil referenco za vzpostavitev ERP rešitve, pri kateri ni šlo za »SaaS«, temveč za rešitev v upravljanju ponudnika (npr. za ERP »Navision«, vzpostavljen na oblačni platformi Azure), po prepričanju vlagatelja izkazuje celo večjo usposobljenost za izvedbo javnega naročila kot ponudnik, ki je pridobil referenco za vzpostavitev ERP rešitve po modelu »SaaS«. Četudi bi se morda izkazalo, da je naročnikova zahteva po referenci za vzpostavitev ERP rešitve po modelu »SaaS« utemeljena, pa po mnenju vlagatelja ni objektivno opravičljivega razloga za zahtevo, da je morala biti ta rešitev vzpostavljena v Republiki Sloveniji (nenazadnje takšna zahteva v povezavi s preostalima referencama ni določena). Prav tako po navedbah vlagatelja ni objektivno opravičljivega razloga za zahtevo, da je morala biti sporna referenca pridobljena za projekt, ki je po obsegu enak konkretnemu javnemu naročilu (tj. projekt za naročnika, ki je velika družba v smislu 55. člena ZGD-1, pri čemer referenčno rešitev uporablja vsaj 200 uporabnikov, vrednost del, povezanih z referenčnim projektom, pa je večja od 300.000,00 EUR brez DDV).

Naročnik se z navedenim ne strinja in zatrjuje, da sta tako zahteva po vzpostavitvi ERP rešitve po modelu »SaaS« kot tudi izpodbijani referenčni pogoj utemeljena na objektivno opravičljivih razlogih. V tej zvezi (med drugim) navaja, da je zahtevo po implementaciji referenčne rešitve (tj. ERP rešitve po modelu »SaaS«) v Republiki Sloveniji določil zaradi posebnosti, ki jih v drugih državah ni. Pri implementacijah oblačnih storitev v Sloveniji, dalje navaja naročnik, so med drugim pod vprašajem latenca (odzivnost storitve), stabilnost povezave in dostopnost podatkov, poleg navedenega pa tudi: 1. skladnost z lokalno zakonodajo in regulativnimi zahtevami; 2. povezava z lokalno infrastrukturo ter storitvami; in 3. gostovanje podatkovnih centrov v tujini.

Vlagatelj v vlogi z dne 30. 10. 2024 vztraja pri že navedenem in se opredeljuje do vsakega izmed razlogov, s katerimi naročnik v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo utemeljuje določitev izpodbijanega referenčnega pogoja.

Ob upoštevanju predstavljene trditvene podlage strank Državna revizijska komisija ugotavlja, da je zgoraj navedeni pogoj za sodelovanje, ki se nanaša na tehnično in strokovno sposobnost (v nadaljevanju tudi: referenčni pogoj), med strankama (med drugim) sporen v delu, v katerem naročnik zahteva eno referenco za uspešno izvedeno implementacijo ERP rešitve po modelu »SaaS«, ki je morala biti v celoti v upravljanju proizvajalca ERP rešitve in hkrati implementirana v Republiki Sloveniji.

Kot je Državna revizijska komisija že pojasnila, je tako iz konkretizacije vlagateljevih navedb, podanih v pisnih vlogah, kakor tudi iz njegovih pojasnil, podanih na ustni obravnavi, nedvoumno razvidno, da vlagatelj – kljub mestoma nenatančni izbiri besed – v tem revizijskem postopku dejansko ne nasprotuje zahtevi po vzpostavitvi ERP rešitve po modelu »SaaS«, pač pa nasprotuje zahtevi, da mora v primeru zahtevane ERP rešitve, vzpostavljene po modelu »SaaS«, z aplikativno programsko opremo upravljati proizvajalec ERP rešitve.

Ker pa je Državna revizijska komisija – kot predhodno že obrazloženo – v tej zvezi že ugotovila, da je naročnik v konkretnem primeru uspel izkazati objektivno opravičljive razloge za zahtevo, da mora pri ERP rešitvi, vzpostavljeni po modelu »SaaS«, z aplikativno programsko opremo upravljati proizvajalec ERP rešitve, se posledično ni mogoče strinjati z vlagateljevo navedbo, da je zaradi nezakonitosti tehnične zahteve treba ugotoviti tudi nezakonitost referenčnega pogoja. Glede na dejstvo, da nezakonitost izpodbijane tehnične zahteve v revizijskem postopku ni bila ugotovljena, posledično pa na tej podlagi ni bila ugotovljena niti nezakonitost izpodbijanega referenčnega pogoja, je Državna revizijska komisija v nadaljevanju obravnavala vlagateljeve navedbe o tem, da naročnik ni imel objektivno opravičljivih razlogov za zahtevo, da je morala biti referenčna rešitev (tj. ERP rešitev, vzpostavljena kot »SaaS«) implementirana v Republiki Sloveniji. Po prepričanju vlagatelja je namreč geografska omejitev implementacije referenčne rešitve izključno na Republiko Slovenijo neutemeljena in lahko ponudnik, ki je referenčno rešitev enkrat že uspešno implementiral v tujini, izvede predmet javnega naročila enako kvalitetno kot ponudnik, ki je referenčno rešitev enkrat že uspešno implementiral v Republiki Sloveniji.

Naročnik v tej zvezi uvodoma navaja, da je zahtevo po implementaciji referenčne rešitve v Republiki Sloveniji določil zaradi posebnosti, ki jih v drugih državah ni. Ker pa naročnik izpostavljene navedbe ne konkretizira in ne pojasni, katere so te posebnosti, ki jih v drugih državah naj ne bi bilo, izpostavljeni navedbi – s katero naročnik pavšalne ravni zatiranje ne preseže – po presoji Državne revizijske komisije ni mogoče pritrditi.

Naročnik pa na pavšalni ravni po presoji Državne revizijske komisije ne ostaja zgolj z navedbo o posebnostih, ki jih v drugih državah naj ne bi bilo, temveč tudi z navedbo o tem, da so pri implementacijah oblačnih storitev v Sloveniji (med drugim) pod vprašajem latenca (odzivnost storitve), stabilnost povezave in dostopnost podatkov. Izpostavljena navedba namreč ne le, da ni z ničemer pojasnjena, pač pa je celo do te mere pavšalna, da ne omogoča niti ugotovitve, ali naročnik z njo utemeljuje zahtevo v zvezi z usposobljenostjo ponudnikov (tj. pogoj za sodelovanje) ali pa morda zahtevo po implementaciji ERP rešitve kot oblačne storitve na območju Republike Slovenije (tj. tehnično zahtevo).

Dalje se naročnik v zvezi z zahtevo po implementaciji referenčne rešitve v Republiki Sloveniji sklicuje na »skladnost z lokalno zakonodajo in regulativnimi zahtevami«. Po (smiselnem) zatiranju naročnika naj bi namreč izpodbijana zahteva dokazovala, da je ponudnik (vsaj enkrat) že vpeljal rešitev, ki je v skladu z lokalnimi zakonodajnimi zahtevami, zlasti zahtevami glede varstva podatkov. Z zahtevo po implementaciji referenčne rešitve v Republiki Sloveniji naj bi tako naročnik preverjal, ali je bila implementacija referenčne rešitve prilagojena specifičnim slovenskim predpisom in standardom, kot so GDPR (tj. Splošna uredba o varstvu podatkov; angl. General Data Protection Regulation) ter druge lokalne zahteve o varovanju osebnih in občutljivih

podatkov, posledično pa naj bi za izvedbo predmetnega javnega naročila skušal pridobiti ponudnika, ki ima ustrezno znanje ter izkušnje s področja prilagajanja specifičnim slovenskim predpisom (GDPR) pri implementaciji rešitve, ki je primerljiva zahtevani.

Vendar pa naročnik, ki se v povezavi z razlogom skladnosti z »lokalno« zakonodajo, specifično za Slovenijo, konkretizirano sklicuje zgolj na GDPR, v nadaljevanju že sam pravilno navaja, da *».../ države EU delujejo pod skupnim GDPR /.../«*. To pa pomeni, da že iz navedb naročnika samega pravilno izhaja, da GDPR ne sodi v okvir »lokalne« zakonodaje, specifične samo za Slovenijo, kot skuša to mestoma prikazati naročnik. Nasprotno, GDPR, ki določa enotna pravila glede varstva osebnih podatkov, je v celoti zavezujoča ter se neposredno uporablja ne samo v vseh državah članicah EU, temveč na območju celotnega Evropskega gospodarskega prostora². Iz tega sledi, da se naročnik pri utemeljevanju zahteve po implementaciji referenčne rešitve v Republiki Sloveniji ne more uspešno sklicevati na GDPR oziroma ne more uspeti z navedbami, da je ponudnik, ki je ERP rešitev po modelu »SaaS« enkrat že uspešno implementiral v Republiki Sloveniji (kjer velja GDPR), zgolj zaradi izkušenj s prilagoditvijo pravilom GDPR, ki jih je pridobil pri implementaciji ERP rešitve po modelu »SaaS«, bolj usposobljen za izvedbo konkretnega javnega naročila kot ponudnik, ki je ERP rešitev po modelu »SaaS« enkrat že uspešno implementiral npr. v Zvezni republiki Nemčiji (kjer prav tako velja GDPR).

V tej zvezi sicer naročnik navaja tudi, da imajo nekatere države, v katerih se lahko nahajajo podatkovni centri, dodatne zakonodajne zahteve, ki so lahko različne od slovenskih. Ker pa naročnik te navedbe ne konkretizira in ne pojasni, katere konkretne države in kakšne konkretne zakonodajne zahteve ima pri tem v mislih, kot tudi ne, zakaj naj bi takšne dodatne zakonodajne zahteve po njegovem mnenju pomenile manjšo usposobljenost ponudnikov za izvedbo predmetnega javnega naročila, izpostavljeni navedbi ni mogoče pritrditi.

Zaradi pavšalnosti tudi ni mogoče pritrditi naročnikovi navedbi, da želi z izpodbijano referenčno zahtevo zagotoviti, da so vse pravne zadeve, specifične za Slovenijo, upoštevane in da so procesi že uspešno delovali v podobnem okolju. Naročnik pri tem namreč ne pojasni, katere konkretno so te pravne zadeve, ki so po njegovem prepričanju specifične izključno za Slovenijo. Celo več, edini predpis, na katerega se naročnik v tej zvezi konkretizirano sklicuje, je – kot že obrazloženo – GDPR, s sklicevanjem na katerega pa zaradi že pojasnjenih razlogov ne more uspeti.

Ker torej naročnik s sklicevanjem na pridobljene izkušnje v zvezi z GDPR ne more utemeljiti, da je ponudnik, ki je referenčno rešitev uspešno implementiral v Sloveniji, za izvedbo konkretnega javnega naročila bolj usposobljen kot ponudnik, ki je referenčno rešitev uspešno implementiral npr. v Avstriji ali Nemčiji, morebitnih drugih predpisov in regulativnih zahtev, ki so po njegovem mnenju v tej zvezi relevantni, pa konkretizirano ne navaja, razlog »skladnosti z lokalno zakonodajo in regulativnimi zahtevami« po presoji Državne revizijske komisije v obravnavanem primeru ne more predstavljati objektivno opravičljivega razloga za omejevanje implementacije referenčne rešitve zgolj na Republiko Slovenijo.

Nenazadnje naročnik v tej zvezi tudi ne nasprotuje vlagateljevi trditvi, da sta lokalizacija storitev in zagotavljanje skladnosti z lokalno zakonodajo pri implementaciji ERP rešitve po modelu »SaaS« potrebna ne glede na to, v kateri državi se navedena rešitev implementira. Še toliko bolj utemeljen se zato ob tej trditvi, ki je naročnik ne zanika, zdi zaključek, da geografsko omejevanje implementacije referenčne rešitve izključno na Republiko Slovenijo v ugotovljenih okoliščinah konkretnega primera nima podlage. Drugače povedano – ker naročnik ni uspel utemeljiti, da implementacija ERP rešitve po modelu »SaaS« v Republiki Sloveniji terja določena specifična

² Evropski gospodarski prostor (EGP) združuje vse države članice EU in tri države članice Evropskega združenja za prosto trgovino, tj. Islandijo, Lihtenštajn in Norveško.

znanja, ki za implementacijo takšne rešitve v drugih državah niso potrebna, posledično ni mogoče zaključiti, da je skladnost z lokalno zakonodajo in regulativnimi zahtevami v obravnavanem primeru razlog, ki bi v okviru priznavanja usposobljenosti ponudnikov za izvedbo konkretnega javnega naročila upravičeval omejevanje implementacije referenčne rešitve (zgolj) na Republiko Slovenijo.

Kot naslednji razlog, na katerega opira zahtevo po implementaciji referenčne rešitve v Republiki Sloveniji, naročnik navaja »povezavo z lokalno infrastrukturo in storitvami«. Po mnenju naročnika že izvedena implementacija »SaaS« rešitve v Republiki Sloveniji pomeni boljšo sposobnost ponudnika za prilagajanje lokalnim storitvam, infrastrukturi ter internetni poveztljivosti. Ponudniki po zatrtjevanju naročnika z izpodbijano referenčno zahtevo dokazujejo sposobnost neposrednega prilagajanja rešitve, ki se sicer fizično ne nahaja v Republiki Sloveniji, za povezovanje z lokalnimi finančnimi institucijami, državnimi portali in drugimi storitvami.

Državna revizijska komisija v zvezi z izpostavljenimi navedbami ugotavlja dvoje. Prvič, da so te v celoti pavšalne in nekonkretizirane, kot takšne pa (že zato) neutemeljene. In drugič, da tudi sicer iz teh navedb, kot pravilno navaja že vlagatelj sam, ni mogoče razbrati vidika oziroma okoliščine, ki bi – četudi zgolj na splošni ravni – utemeljevala, da ustrezno usposobljenost za povezavo z lokalno infrastrukturo in storitvami izkazuje zgolj ponudnik, ki je ERP rešitev po modelu »SaaS« implementiral v Republiki Sloveniji in ne kje drugje. Iz naročnikovih navedb namreč ni razvidno, zakaj in glede česa naj bi se možnosti oziroma načini vzpostavljanja povezave z infrastrukturo ter storitvami v Republiki Sloveniji tako razlikovali od tistih v tujini, da bi posledično utemeljevali tudi razlikovanje v usposobljenosti ponudnikov za izvedbo konkretnega javnega naročila. Ob upoštevanju navedenega tako naročnik po presoji Državne revizijske komisije (tudi) z razlogom »povezave z lokalno infrastrukturo in storitvami« ni uspel utemeljiti, zakaj je po njegovem mnenju ponudnik, ki je referenčno rešitev implementiral v Republiki Sloveniji, bolj usposobljen za izvedbo konkretnega javnega naročila kakor ponudnik, ki je navedeno referenčno rešitev implementiral izven območja Republike Slovenije.

Kot tretji (in s tem zadnji) razlog za določitev izpodbijane referenčne zahteve naročnik v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo navaja »gostovanje v podatkovnih centrih v tujini«. Zatrtuje, da se podatkovni centri za oblačne storitve, ki jih upravlja proizvajalec, v večini primerov nahajajo v drugih večjih evropskih državah (npr. v Nemčiji, na Nizozemskem, Irskem), oddaljenost podatkovnih centrov pa lahko povzroči težave glede hitrosti prenosa, dostopnosti in celo možnosti reševanja morebitnih zakonskih vprašanj o prenosu podatkov čez mejo.

(Tudi) s temi navedbami naročnik po presoji Državne revizijske komisije že zaradi njihove pavšalnosti in posledične neutemeljenosti ne more uspeti. Naročnik namreč omenjenih težav podrobneje ne konkretizira, poleg tega pa jih navaja zgolj kot možne (uporaba besede »lahko«). Glede na trditveno podlago naročnika torej niti ni nujno, da je ponudnik, ki je referenčno rešitev implementiral v Republiki Sloveniji, pri implementaciji slednje sploh bil v položaju, ko je moral razreševati zatrtjevanje težave. Po drugi strani pa v tej zvezi ni mogoče izključiti nasprotnega – tj. da je ponudnik, ki je referenčno rešitev implementiral v tujini, pri implementaciji referenčne rešitve (v primeru, da država implementacije ni bila hkrati tudi država, v kateri so se nahajali podatkovni centri) moral razreševati težave glede hitrosti prenosa ter dostopnosti ali vprašanja o prenosu podatkov čez mejo. Iz tega pa sledi, da naročnikove (tudi sicer pavšalne) navedbe (niti na splošni ravni) ne dajejo podlage za zaključek, da je ponudnik, ki je referenčno rešitev implementiral v Republiki Sloveniji, zaradi pridobljenih izkušenj z reševanjem težav, povezanih z oddaljenostjo podatkovnih centrov, za izvedbo konkretnega javnega naročila bolj usposobljen kot ponudnik, ki je referenčno rešitev implementiral v tujini.

Glede na vse navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik v konkretnem primeru ni uspel niti utemeljiti, še manj pa izkazati, da ima za zahtevo po implementaciji referenčne rešitve v Republiki Sloveniji objektivno opravičljive razloge. Ob dejstvu, da naročnik, na katerem je trditveno-dokazno³ breme v zvezi z ugotavljanjem objektivno opravičljivih razlogov za določitev izpodbijanih zahtev, slednjega v obravnavanem primeru ni uspel izpolniti in je bilo zahtevku za revizijo v delu sporne zahteve treba ugoditi že iz tega razloga, je Državna revizijska komisija kot nepotreben zavrnila v tej zvezi podan vlagateljov dokazni predlog s postavitvijo strokovnjaka (ki je bil tudi sicer predlagan za potrditev vlagateljevih navedb o tem, da naročnik za določitev izpodbijane zahteve nima objektivno opravičljivih razlogov).

Ker je Državna revizijska komisija zahtevku za revizijo v zvezi z izpodbijanim referenčnim pogojem ugodila že v delu zahteve po implementaciji referenčne rešitve v Republiki Sloveniji, v nadaljevanju ni obravnavala navedb strank, ki se nanašajo na preostale zahteve iz okvira referenčnega pogoja, kot nepotrebne pa je zavrnila tudi v tej zvezi podane dokazne predloge.

Po presoji Državne revizijske komisije v zvezi z izpodbijano referenčno zahtevo ne gre spregledati, da naročnik zahtevanega okolja, v katerem je morala biti implementirana referenčna rešitev, ni opredelil na način, da bi zahteval referenco iz okolja, v katerem so vzpostavljeni določeni standardi oziroma tem standardom enakovredni standardi, temveč ga je opredelil izključno geografsko, z omejitvijo območja implementacije referenčne rešitve zgolj na Republiko Slovenijo. S takšnim ravnanjem je naročnik brez objektivno opravičljivih razlogov onemogočil, da bi ponudniki lahko dokazovali primerljivost drugih okolij in posledično ustreznost tam pridobljenih referenc, s tem pa je kršil načelo sorazmernosti iz 8. člena ZJN-3.

III. Glede merila

Na koncu je Državna revizijska komisija obravnavala še med strankama nastali spor glede vprašanja, ali je naročnik merilo za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe določil v skladu s 84. členom ZJN-3 in temeljnimi načeli javnega naročanja.

Merila so element za vrednotenje in medsebojno primerjavo ponudb. Gre za razlikovalne znake med (dopustnimi) ponodbami, katerih izbira odraža naročnikovo presojo pomembnosti posameznih okoliščin, povezanih s predmetom ali izvedbo javnega naročila. Izhodišče za oblikovanje meril v postopkih oddaje javnih naročil predstavlja 84. člen ZJN-3, ki v prvem odstavku določa, da naročnik javno naročilo odda na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe.

Ekonomsko najugodnejša ponudba se glede na drugi odstavek 84. člena ZJN-3, kot izpostavlja že vlagatelj, določi na podlagi cene ali stroškov, ob uporabi pristopa stroškovne učinkovitosti, na primer z izračunom stroškov v življenjski dobi, kot ga v 85. členu določa ZJN-3, in lahko zajema tudi najboljše razmerje med ceno in kakovostjo, ocenjeno na podlagi meril, ki se nanašajo na kakovost ter okoljske ali socialne vidike, povezane s predmetom javnega naročila.

Določitev posameznih meril, na podlagi katerih bo naročnik v vsakokratnem primeru poiskal najboljše razmerje med ceno in kakovostjo, je prepuščena naročniku, saj jih ZJN-3 našteva

³ Ker ZPVPJN vprašanj v zvezi s trditveno-dokaznim bremenom ne ureja, je v skladu s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN v tej zvezi potrebno uporabiti določbe Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/1999 s sprem.; v nadaljevanju: ZPP). V zvezi s trditveno-dokaznim bremenom sta relevantna zlasti 7. in 212. člen ZPP, iz katerih izhaja dolžnost strank, da jasno, določno in konkretno navedejo dejstva, na katera opirajo svoje zahtevke (trditveno breme), in predlagajo dokaze, s katerimi se zatrjevana dejstva dokazujejo (dokazno breme).

primeroma. Takšna merila lahko v skladu z drugim odstavkom 84. člena ZJN-3 na primer vključujejo: a) kakovost, vključno s tehničnimi prednostmi, estetske in funkcionalne lastnosti, dostopnost, oblikovanje, prilagojeno vsem uporabnikom, socialne, okoljske in inovativne značilnosti ter trgovanje in z njim povezane pogoje, b) organiziranost, usposobljenost in izkušnost osebja, ki bo izvedlo javno naročilo, če lahko kakovost osebja bistveno vpliva na raven izvedbe javnega naročila, ter c) poprodajne storitve, tehnično pomoč in pogoje dobave, kot so datum dobave ali dokončanja del, postopek dobave ali izvedbe in trajanje dobav ali del.

Eno od možnih meril za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe so, kot že pojasnjeno, tudi stroški, povezani s predmetom javnega naročila, ki se kot merilo določijo ob uporabi pristopa stroškovne učinkovitosti, na primer z izračunom stroškov v življenjski dobi. Izračun stroškov v življenjski dobi skladno s prvim odstavkom 85. člena ZJN-3 zajema vse ali del naslednjih stroškov v življenjski dobi blaga, storitve ali gradnje: a) stroške naročnika ali drugih uporabnikov, kot so stroški, povezani s pridobitvijo; stroški uporabe, kot je poraba energije in drugih virov; stroški vzdrževanja; stroški, povezani s koncem življenjske dobe, kot so stroški zbiranja in recikliranja; ter b) stroške iz naslova zunanjih okoljskih vplivov, povezanih z življenjsko dobo blaga, storitve ali gradnje, če je mogoče določiti in preveriti njihovo denarno vrednost. Ti stroški lahko vključujejo stroške izpustov toplogrednih plinov in drugih onesnaževal ter druge stroške blažitve podnebnih sprememb.

Iz navedenih določb ZJN-3 je razvidno, da je določitev meril v vsakokratnem postopku oddaje javnega naročila v pristojnosti naročnika. Četudi je torej naročnik pri določitvi meril, na podlagi katerih bo izbral ekonomsko najugodnejšo ponudbo, avtonomen, pa mora pri oblikovanju meril upoštevati temeljna izhodišča, ki jih v tej zvezi določa ZJN-3. Tako je v šestem odstavku 84. člena ZJN-3 določeno, da morajo biti merila za oddajo javnega naročila nediskriminatorna, sorazmerna in povezana s predmetom javnega naročila. Nadalje merila na eni strani ne smejo biti določena tako, da je z njimi naročniku podeljena neomejena svoboda pri izbiri najugodnejše ponudbe, na drugi strani pa morajo biti določena tako, da se zagotovi možnost učinkovite konkurence, pri čemer jih morajo spremljati podrobni opisi, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih predložijo ponudniki, da se oceni, kako ponudba izpolnjuje merila za oddajo javnega naročila (relevantni deli sedmega odstavka 84. člena ZJN-3).

Čeprav mora naročnik pri oblikovanju meril upoštevati navedena zakonska pravila, pa hkrati ne gre prezreti, da ZJN-3 s tem, ko zgolj primeroma (in ne taksativno) navaja nekatera cenovna ter necenovna merila, na podlagi katerih je mogoče ugotavljati najboljše razmerje med ceno in kakovostjo, naročniku pravzaprav daje na voljo neizčrpen seznam možnih meril za oddajo javnega naročila (prim. tudi 90. in 92. točko preambule Direktive 2014/24/EU).

V obravnavanem primeru je naročnik v poglavju 1 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (tj. dokumentu *»Navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe«*), v točki 5.3 kot merilo za izbor določil ekonomsko najugodnejšo ponudbo, tj. ponudbo, ki bo dosegla najvišje število točk po naslednjih merilih: ponudbena cena (možnih od 60 do 70 točk), integracija z Microsoft Office orodji (možnih 6 točk), certificiran kader (možne 4 točke), dodatne izkušnje (možnih 5 točk), sklenjena pogodba ponudnika za dodatno podporo (možnih 5 točk), dodatne funkcionalnosti rešitve (možnih 6 točk) in poročanje o trajnostnem razvoju v skladu z Direktivo CSRD (možne 4 točke).

V povezavi z navedenimi merili je iz ponudbenega predračuna nadalje razvidno, da predstavlja ponudbena cena – ki lahko ponudnikom v konkretnem primeru prinese največ točk – seštevek vrednosti postavk, poimenovanih *»Vzpostavitev rešitve«* (postavka A), *»Uporabniške licence«* (postavka B), *»Strokovno tehnična podpora«* (postavka C), *»Razvoj dodatnih funkcionalnosti in tekoče prilagoditve«* (postavka D) ter *»Pavšal za stalno pripravljenost«* (postavka E).

V zvezi s postavko »Uporabniške licence« (postavka B ponudbenega predračuna) je naročnik v poglavju 2 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (tj. dokumentu »Projektna naloga«), v točki 4.9. med drugim določil tudi:

»Ponudnik predvidi osnovni nabor licenc, ki so nujno potrebne za začetek implementacije, neoviran razvoj sistema ter osnovno testiranje (s strani ponudnika ali ključnih uporabnikov), ki jih mora zajeti v ponudbeno ceno 1 kompleta postavke B ponudbenega predračuna. Pred uporabniškim sprejemnim testiranjem (UAT) bo naročnik izvedel ločeno javno naročilo za pridobitev končnega nabora uporabniških licenc. Točna količina in vrsta teh licenc se bosta določila v fazi analize projekta.«

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da je glavno merilo predmetnega javnega naročila (tj. cena kot vsota postavk A, B, C, D in E ponudbenega predračuna) nezakonito, saj ne omogoča izbire ekonomsko najugodnejše ponudbe. Po zatrjevanju vlagatelja namreč naročnik v navedeno merilo ni vključil stroška uporabniških licenc, ki so oziroma bodo nujno potrebne za uporabo programske opreme (tj. predmeta javnega naročila). Število potrebnih uporabniških licenc se sicer skladno s Projektno nalogo, navaja vlagatelj, opredeli v izvedbeni fazi, vendar je naročniku že sedaj jasno okvirno število teh licenc, slednje pa bi moral naročnik vključiti v predmet naročila, predvsem pa strošek navedenih licenc upoštevati pri opredelitvi meril. Merila morajo namreč omogočiti izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe, takšna pa je lahko le ponudba, ki je najcenejša ob upoštevanju vseh nujnih stroškov za njeno izvedbo in pričetek uporabe, kar v konkretnem primeru vključuje tudi strošek uporabniških licenc. Ker naročnik tega ni storil, izbrana ponudba (ki bo najcenejša glede na vsoto postavk predračuna, med katerimi ni uporabniških licenc), po nakupu uporabniških licenc ne bo (nujno) najugodnejša, saj so cene teh licenc pri različnih uporabnikih različne. Opustitev vključitve uporabniških licenc v predmet naročila ali vsaj v merilo v dani zadevi zato po mnenju vlagatelja pomeni kršitev načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti (4. člen ZJN-3), zlasti pa načel zagotavljanja konkurence (5. člen ZJN-3) ter enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3), saj brez utemeljenega razloga preferira ponudnike z višjimi cenami uporabniških licenc.

Naročnik v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo uvodoma navaja, da se vlagatelj pri utemeljevanju kršitev naročnika v skladu s prakso Državne revizijske komisije ne more uspešno sklicevati na načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti. Dalje zatrjuje, da vlagatelj ne poda konkretnih navedb in dokazov o tem, zakaj bi moral naročnik uporabniške licence vključiti v merilo oziroma predmet javnega naročila, da bi bilo izpodbijano merilo zakonito. Navsezadnje naročnik sam najbolje pozna svoje potrebe, ZJN-3 pa ga tudi ne omejuje v tem, kaj vključiti v posamezno javno naročilo. V konkretnem primeru tako naročnik v merilo oziroma predmet javnega naročila stroška uporabniških licenc ni vključil (niti ga ni bil dolžan vključiti), ker to za naročnika ni stroškovno učinkovito in gospodarno. Naročnik bo uporabniške licence naročil, ko bo potreba po teh licencah jasno opredeljena, posledično pa bo mogoče določno opredeliti tudi predmet javnega naročila.

Ob upoštevanju trditvene podlage strank Državna revizijska komisija ugotavlja, da med vlagateljem in naročnikom ni sporno, da uporabniške licence, potrebne za uporabo predmeta javnega naročila, v konkretnem primeru niso del meril za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe, sporno pa je, ali bi morale biti.

V tej zvezi Državna revizijska komisija pojasnjuje, da ZJN-3 nikjer ne določa meril, ki bi jih moral naročnik v posameznem primeru vključiti med merila za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe. ZJN-3 tako nikjer ne določa, da bi moral naročnik med merila za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe vključiti tudi stroškovna merila, še manj pa določa, da bi moral naročnik

med merila za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe vključiti (tudi) stroške uporabe predmeta javnega naročila (kot enega izmed možnih stroškovnih meril). Nasprotno, ZJN-3 stroške uporabe med možnimi stroškovnimi merili navaja zgolj primeroma (uporaba besedne zveze »kot so /.../ stroški uporabe«), kar pomeni, da je presoja, ali bo v konkretnem primeru med merila za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe vključil (tudi) stroške uporabe, prepuščena naročniku.

Posledično vlagatelj v dani zadevi ne more uspeti z navedbami, da bi moral naročnik strošek uporabniških licenc upoštevati oziroma ga vključiti med merila za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe, saj v nasprotnem primeru izbrana ponudba (ki bo sicer najcenejša glede na vsoto postavk predračuna), ne bo (nujno) najugodnejša tudi po nakupu uporabniških licenc. Kakor že pojasnjeno, ZJN-3 določa zgolj splošna izhodišča za oblikovanje meril, na naročniku pa je, da v vsakem konkretnem postopku oddaje javnega naročila – upoštevajoč pri tem specifičnost predmeta javnega naročila in lastne potrebe – sam presodi, kaj v danem primeru zanj predstavlja največjo korist za vloženi denar (tj. ekonomsko najugodnejšo ponudbo). Kot pa je v tej zvezi razvidno iz odločitve o zavrnitvi zahtevka za revizijo, naročnik ocenjuje, da vključitev uporabniških licenc v konkretnem primeru zanj ne bi bila stroškovno učinkovita in gospodarna, saj v tej fazi razpolaga zgolj z zelo okvirno oziroma pavšalno oceno tako števila kot vrste potrebnih uporabniških licenc. Posledično bo uporabniške licence naročil, pojasnjuje naročnik, ko bo potreba po teh licencah jasno opredeljena in bo mogoče določno opredeliti tudi predmet javnega naročila, kar nenazadnje izhaja že iz zgoraj navedenih določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

Ker je torej določitev meril za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe v pristojnosti naročnika, naročnik pa v konkretnem primeru ocenjuje, da vključitev uporabniških licenc v merila ne bi bila stroškovno učinkovita in gospodarna, vlagateljevim navedbam, da bi moral naročnik med merila za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe vključiti (tudi) strošek uporabniških licenc, ni mogoče pritrditi.

Tudi sicer so obravnavane navedbe vlagatelja usmerjene v utemeljevanje kršitve načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti (4. člen ZJN-3), v zvezi s katerim je Državna revizijska komisija že večkrat pojasnila, da v prvi vrsti ni namenjeno zaščiti položaja ponudnikov, temveč zaščiti javnega interesa, ki se kaže v racionalni porabi javnofinančnih sredstev (npr. odločitve v zadevah št. 018-90/2015, 018-101/2021 in 018-114/2024). Že po naravi stvari se zato posamezen ponudnik v revizijskem postopku praviloma ne more sklicevati na kršitev načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, saj se z navedenim načelom ščiti javni interes (slednjega skladno z drugim odstavkom 6. člena ZPVPJN varujejo zagovorniki javnega interesa, med katere vlagatelj ne sodi), ne pa interes ponudnika, ki je v tem, da se ob enakopravnih izhodiščih poteguje za izvedbo konkretnega javnega naročila, ne da bi ga pri tem ovirale možne kršitve pravil javnega naročanja.

Dalje vlagatelj tudi ne more uspeti z zatrjevanjem kršitve načela enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3), ki jo utemeljuje s tem, da sam uporabniške licence ponuja po nižjih cenah kot ostali potencialni ponudniki. Kot je Državna revizijska komisija že večkrat pojasnila, je namreč oblikovanje ponudbenih cen v domeni ponudnikov, ne pa naročnika. Ker se glede na navedeno vlagateljeve trditve o kršitvi načela enakopravne obravnave ponudnikov izkažejo za neutemeljene, posledično tudi ni mogoče pritrditi vlagateljevim navedbam o kršitvi načela zagotavljanja konkurence med ponudniki (5. člen ZJN-3), ki so na teh trditvah utemeljene.

Dalje vlagatelj tudi ne more uspeti z navedbami, da bi moral naročnik uporabniške licence vključiti v predmet javnega naročila. Naročnik namreč ni avtonomen le pri določanju meril, pač pa tudi pri določanju predmeta javnega naročila. Državna revizijska komisija je tako že večkrat zapisala, da pravila javnega naročanja določajo, kako naj naročnik blago oziroma storitve nabavi, ne določajo

pa, katero blago oziroma storitve sme nabaviti, še manj pa mu nalagajo, katero blago oziroma storitve mora nabaviti (npr. odločitve v zadevah št. 018-197/2019, 018-133/2020 in 018-192/2020). Naročnik namreč predmet javnega naročila določi ob upoštevanju lastnih potreb, te pa so vezane na izvajanje naročnikovih s predpisi določenih funkcij in nalog. Oblikovanje naročnikovih potreb – s tem pa predmeta javnega naročila – je zato po naravi stvari v prvi vrsti vezano na odgovornost za pravilno in zakonito izvajanje nalog naročnika ter je kot tako stvar naročnikovih strateških poslovnih odločitev, v katere pravila o javnem naročanju ne morejo neposredno poseči.

Ker torej vlagatelj z navedbami, da bi moral naročnik v predmet javnega naročila ali vsaj v merilo vključiti (tudi) uporabniške licence, ni uspel, Državna revizijska komisija v nadaljevanju ni obravnavala naročnikovih v tej zvezi podanih navedb glede sklopov in t. i. položaja »vendor lock-in«, saj slednje odločitve Državne revizijske komisije ne bi več mogle spremeniti.

Ob upoštevanju vsega navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj kršitev, ki jih je naročniku očital v zvezi z oblikovanjem merila ekonomsko najugodnejše ponudbe, v konkretnem primeru ni uspel izkazati.

IV. Sklepno

Na podlagi vsega navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da je zahtevek za revizijo utemeljen v delu, ki se nanaša na zahtevo iz okvira izpodbijanega pogoja za sodelovanje, da je morala biti referenčna rešitev implementirana v Republiki Sloveniji. Ker naročnik v konkretnem primeru ni zadržal nadaljnjih aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila in je rok za oddajo ponudb že potekel, po poteku roka za oddajo ponudb pa naročnik, glede na prvo poved iz drugega odstavka 67. člena ZJN-3, ne sme več spreminjati in dopolnjevati dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, in ob upoštevanju dejstva, da je naročnik prejeto ponudbo že odprl, je Državna revizijska komisija v skladu z drugo alinejo prvega odstavka 39. člena ZPVPJN postopek oddaje predmetnega javnega naročila razveljavila v celoti.

Skladno z drugo povedjo iz tretjega odstavka 39. člena ZPVPJN Državna revizijska komisija naročnika napotuje, naj v primeru, če se bo odločil izvesti nov postopek oddaje javnega naročila, pri oblikovanju pogojev za sodelovanje ravna v skladu z določili 76. člena ZJN-3 in temeljnimi načeli javnega naročanja, pri tem pa naj upošteva tudi ugotovitve iz te odločitve.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo zahteval tudi povrnitev stroškov postopka pravnega varstva.

Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik v skladu s tretjim odstavkom 70. člena ZPVPJN iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku, vključno s takso.

Državna revizijska komisija je glede na navedeno vlagatelju na podlagi 70. člena ZPVPJN in skladno z Odvetniško tarifo (Uradni list RS, št. 2/2015 s sprem.; v nadaljevanju: OT) kot potrebne priznala naslednje opredeljene navedene stroške:

- strošek plačane takse za predrevizijski in revizijski postopek v višini 4.000,00 EUR

- strošek odvetniških storitev za sestavo zahtevka za revizijo v višini 9.000 točk po tar. št. 44/1 OT, kar ob upoštevanju vrednosti točke 0,60 EUR in 22 % DDV (pooblaščenca odvetniška družba je zavezanica za plačilo DDV) znaša 6.588,00 EUR,
- izdatke v pavšalnem znesku v višini 100 točk (in sicer 2 % od skupne vrednosti storitve do 1.000 točk in 1 % od presežka nad 1.000 točk), izračunane v skladu s tretjim odstavkom 11. člena OT, kar ob upoštevanju vrednosti točke in 22% DDV znaša 73,20 EUR,
- strošek udeležbe na ustni obravnavi v višini 400 točk (druga alineja prve točke tar. št. 43 OT), kar ob upoštevanju vrednosti točke in 22% DDV znaša 292,80 EUR,
- urnina v višini 100 točk (6. člen OT), kar ob upoštevanju vrednosti točke in 22% DDV znaša 73,20 EUR,
- strošek izdelave strokovnega mnenja v višini 587,52 EUR, ter
- strošek za sestavo kratkega dopisa oziroma obvestila v zvezi s posredovanjem potrdila o plačilu predujma v višini 20 točk po tar. št. 43/4 OT, kar ob upoštevanju vrednosti točke in 22 % DDV znaša 14,64 EUR, presežek do priglašene višine 50 točk pa je zavrnila, saj za njegovo priznanje ni podlage v OT.

Državna revizijska komisija pa vlagatelju ni priznala stroška odvetniških storitev za sestavo vloge z dne 30. 10. 2024, s katero se je opredelil do navedb naročnika iz odločitve o zavrnitvi zahtevka za revizijo. Ta strošek po oceni Državne revizijske komisije ni bil potreben (peti odstavek 70. člena ZPVPJN v povezavi z osmim odstavkom istega člena), saj navedbe v omenjeni vlogi niso bile bistvene in niso pripomogle ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve. Iz enakega razloga Državna revizijska komisija vlagatelju tudi ni priznala stroška odvetniških storitev za sestavo vloge z dne 26. 2. 2025, s katero se je vlagatelj opredelil do strokovnega mnenja.

Dalje Državna revizijska komisija vlagatelju ni priznala priglašenega presežka nad priznanimi stroški za izdatke v pavšalnem znesku po 11. členu OT, saj za njihovo priznanje ni podlage v OT.

Državna revizijska komisija vlagatelju tudi ni priznala priglašenega presežka nad priznanimi stroški udeležbe na ustni obravnavi, ki jih je vlagatelj priglasil sklicujoč se na tar. št. 20, v kateri so določeni stroški za sestavo vlog, in na tar. št. 44 OT, ki ureja stroške v postopkih v zvezi z javnimi naročili, ne določa pa stroškov za udeležbo na ustni obravnavi in glede teh stroškov tudi ne napotuje na (smiselno) uporabo poglavja VIII »Pravdni postopek« oziroma na uporabo tar. št. 20 OT, v kateri so določeni stroški za sestavo vlog, ali na tar. št. 21 OT, v kateri so določeni stroški za zastopanje na prvem naroku za glavno obravnavo. Ustne obravnave po 35. členu ZPVPJN namreč ni mogoče enačiti s prvim narokom za glavno obravnavo, saj je namen ustne obravnave po 35. členu ZPVPJN pridobivanje dodatnih pojasnil o dejanskih okoliščinah, od katerih je odvisna odločitev v revizijskem postopku. Državna revizijska komisija je strošek udeležbe na ustni obravnavi obračunala upoštevaje drugo alinejo prve točke tar. št. 43 OT, kar je skladno tudi s Pojasnilom Upravnega odbora Odvetniške zbornice Slovenije (<https://www.odv-zb.si/odvetniska-zbornica/predpisi/tarifa/>).

Državna revizijska komisija vlagatelju tudi ni priznala priglašenih stroškov za pregled dokumentacije po tar. št. 43/2 OT, saj so v tar. št. 43 OT opredeljene (samostojne) storitve, ki niso zajete že v drugih tarifnih številkah. Ker pa sestava zahtevka za revizijo v konkretnem primeru ni bila mogoča brez pregleda dokumentacije, gre šteti, da so navedeni stroški zajeti že v strošku odvetniških storitev za sestavo zahtevka za revizijo (ne gre torej za samostojne storitve).

Državna revizijska komisija je tako vlagatelju kot potrebne priznala stroške v višini 11.629,36 EUR, višjo stroškovno zahtevo vlagatelja pa je zavrnila. Ker je vlagatelj z zahtevkom za revizijo uspel le delno (tj. v delu, ki se nanaša na referenčni pogoj, ne pa tudi v delih, ki se nanašata na tehnično zahtevo in merilo), je Državna revizijska komisija nadalje odločila, da se vlagatelju – v skladu z doseženim uspehom v revizijskem postopku, ki ga ocenjuje na 1/3 – povrne le 1/3

potrebnih stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva, tj. 3.876,45 EUR (prim. drugi odstavek 154. člena ZPP v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN).

Naročnik je vlagatelju priznane stroške dolžan povrniti v roku 15 dni od prejema tega sklepa (in ne od odločitve o zahtevku za revizijo, kot je to zahteval vlagatelj), ki skladno 313. členom ZPP v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN teče od dneva vročitve tega sklepa. Ker je naročnik v zamudi s povračilom stroškov postopka šele s potekom 15-dnevnega paricijskega roka, je mogoče zakonske zamudne obresti vlagatelju priznati šele od poteka roka za prostovoljno izpolnitev dalje (in ne že od dneva odločitve naročnika o zahtevku za revizijo dalje, kot je to zahteval vlagatelj).

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Državna revizijska komisija je vlagatelju s sklepom, št. 018-136/2024-7 z dne 6. 1. 2025, na podlagi drugega odstavka 36. člena ZPVPJN naložila, da mora založiti predujem za izdelavo strokovnega mnenja v višini 1.000,00 EUR, to pa je vlagatelj tudi storil. Strokovnjak je svoje delo obračunal v znesku 587,52 EUR, kar Državna revizijska komisija ocenjuje kot ustrezno višino in mu jo priznava v celoti. Glede na navedeno se vlagatelju na njegov račun vrne preostanek založenega zneska predujma za izdelavo strokovnega mnenja, tj. znesek v višini 412,48 EUR.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 3. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Upravni spor zoper to odločitev ni dovoljen.

Predsednik senata:
Marko Medved, univ. dipl. prav.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- vlagatelju – po pooblaščenju,
- naročniku,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.